

L. NAPIRENY

E L Ő T E R J E S Z T É S

**Órhalom Község Önkormányzata
2022. évi költségvetésének teljesítéséről**

Készült: Órhalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. május 30-i ülésére

Előterjesztő: Farkas Egon polgármester

Készítette:

Balla Tímea mb. jegyző irányításával

Bablana Anita pénzügyi előadó és Csendesné Márton Beáta adóügyi előadó

Tisztelt Képviselő Testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 111.§ (3) bekezdésében és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 23.§ (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a helyi önkormányzat képviselő-testülete a költségvetését költségvetési rendeletben állapítja meg.

A képviselő-testület az 1/2022.(III.9.) számú rendeletében 441.673.577 Ft összeggel fogadta el a község költségvetését. 2022. évben a teljesített bevétel 323.936.180 Ft, a teljesített kiadás 258.487.984 Ft az év végével.

A képviselő-testület számára az alábbiakban nyújtunk tájékoztatást a 2022. évi költségvetés teljesítéséről a MÁK felé benyújtott zárszámadási adatokkal egyezően.

A korábban tárgyalt és elfogadott 2023. évi költségvetési rendeletben már tájékoztatást adtunk a 2022. évi várható teljesítés adatairól.

I. Az önkormányzati feladatellátás általános értékelése

Összességében Önkormányzatunk és intézményei 2022. évi gazdálkodása során az infláció növekedéséből eredő áremelkedések és a nagy mértékű energia áremelkedés miatt számláink pénzügyi rendezése csak visszafogott gazdálkodással sikerült. Az energia megtakarítás érdekében minden ágazatban (óvoda, közművelődés, egészségügy, közös hivatal, közvilágítás, sport) megtettük a lehetőségek szerinti szükséges intézkedéseket, hogy minél nagyobb megtakarítást érjünk el a közüzemi költségek terén.

A rendelkezésre bocsátott állami támogatásokkal valamennyi feladatellátás tekintetében elszámoltunk.

A költségvetés teljesítése során önkormányzati feladataink ellátása folyamatos volt, likviditási problémák nem adódtak, a bevételeink beszedése és a kiadásaink teljesítése egyensúlyban voltak. A személyi jellegű kifizetések és a szállítói számlák pénzügyi rendezése folyamatosan, időben megtörtént. Az intézmények finanszírozására, a közterületek, közutak kezelésére és karbantartására, kötelező feladataink ellátására az állami támogatáson kívül önkormányzati saját forrásokat tudtunk bevonni, növelve ezzel a hatékony feladatellátást. Emellett jutott erőforrás az önként vállalt feladatokra (képviselők díjazása, egyesületek, civil szervezetek, egyház, sport tevékenység támogatása).

II. Bevételi források és azok teljesítése

A bevételek általános értékelése

A bevételek rovatszámok szerinti alakulásáról az *1.mellékletben* adunk tájékoztatást. A B11-es rovatokon mutatkoznak a normatív állami támogatás keretében érkező támogatások. Év közben kiegészítő támogatást kaptunk a minimálbér és garantált bérminimum emelkedésének ellentételezésére.

A települési önkormányzatok rendkívüli önkormányzati támogatására kiírt pályázaton 1.964 EFt támogatásban részesült önkormányzatunk. A szociális tűzifa pályázat eredményeképpen 1.383 EFt támogatás érkezett. A kieső helyi iparüzési adó kompenzációjára 1.390 EFt érkezett. 2022-ben lehetőség volt pályázni lakossági víz és csatornaszolgáltatás támogatására, melyet a központi költségvetés a jogosult víziközmű-szolgáltató részére a lakossági víz- és csatornaszolgáltatás ráfordításainak csökkentésére támogatásként a települési önkormányzatokon keresztül biztosítja. Ennek keretében 5.451 EFt-ot kaptunk, melyet a DMRV-nek tovább utaltunk.

Az állami támogatások jogcímenkénti összegéről a 2. melléklet nyújt tájékoztatást.

A B16-os rovaton szerepel a közfoglalkoztatás, a diákmunka, megváltozott munkaképességű foglalkoztatás támogatása, a védőnői szolgálat támogatása, valamint a családsegítő szolgálatra működési célú támogatásként átvett összeg. Szintén itt szerepel a 2022-ben megrendezett országgyűlési választás, Húgyag község időközi önkormányzati választás és az országos népszámlálás feladataira átvett pénzeszközök.

Működéshez átvett pénzeszközök részletezése a 7. mellékleten tekinthető meg.

A működési bevételek (B4 és B6 rovatok) részletezését a 6. melléklet szemlélteti. A térítési díj, bérleti díj, lakbér bevételeken túl tartalmazza az intézményeink rezsi költségének továbbszámlázásából származó bevételeket, a kamatbevételeket, közterület használati díjakat, tulajdoni lapok és térképmásolatok díjait.

Felhalmozási célú feladatok megvalósítása érdekében a pályázati lehetőségeket maximálisan kihasználtuk. 2022. évben támogatás érkezett a TOP_Plusz pályázat keretein belül óvoda felújításra 47.157 E Ft, valamint a Magyar Falu Program járda felújítási pályázatunkra 10.000 E Ft. A 2022-ben eredeti előirányzatként tervezett több pályázat átcsúszik következő évre. 2023-ban érkezett meg két TOP_Pluszos pályázat összege (hivatal energetika és út felújítás). Az 1. melléklet B2 rovatán tekinthetők meg az összegek.

A szolgálati lakás értékesítése 2022. évi bevétele 1,5 MFt volt. (B5 rovat).

A B7-es rovaton év közben lakosságtól származó ivóvíz közmű fejlesztési hozzájárulás érkezett 18.000 Ft összegben.

Adóbevételek

Az önkormányzatok számára a helyi adóztatási jogot, és ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítását a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény, valamint az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény biztosítja 2022. évben.

Magánszemélyek kommunális adója:

Mértékét Órhalom Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2013.01.01-től külön önálló helyrajzi számon bejegyzett adótárgyanként (lakás), illetőleg lakásbérleti jogonként évi 5.500 Ft-ban állapította meg, a belterületi ingatlanok tekintetében.

A 2022. évben beszedett bevétel 1.863 E Ft volt, az év végén fennálló hátralék 737 E Ft.

Helyi iparűzési adó:

Ennél az adónemnél az az adóalany (vállalkozó, Kft, Bt, Zrt. ...), aki/amely cég állandó jellegű iparűzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

Ideiglenes jellegű a tevékenység, ha annak időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot.

Állandó jellegű iparűzési tevékenységnél az adó mértéke az adóalap 2 %-a, ideiglenes jellegű tevékenységnél pedig naptári naponként 4.000 Ft.

Ideiglenes jellegű tevékenység 2022 évben nem volt, ilyen adótétel nem került kivetésre. A kivetett adó csak a %-os mértékű (állandó iparűzési tevékenységre tekintettel) került kivetésre, 9 adózó pedig a KATA szabályai szerint adózott 2022-ben.

Az adónemet sajátos fizetési mód jellemzi: az adózók egyrészt az előző év éves adója alapján előleget fizetnek (március 15. és szeptember 15.), másrészt a bevallás benyújtásával számolnak

el az előző évi bevételükkel, és a befizetett adóelőleggel. Ha fizetendő adó kerül megállapításra, azt május 31-ig be kell fizetniük a helyi iparüzési adó számlára.

2021.01.01-2022.12.31-ig a Covid-helyzetre való tekintettel az állam törvényileg úgy rendelkezett, hogy a helyi iparüzési adó maximum 1% legyen. Ez hátrányosan érintette a települést, mert így elesett 1 %-nyi adóbevételről. Már az előlegfizetési időszakban elkezdődött az adócsökkenés, mert a márciusi és szeptemberi előlegnek már csak a felét kellett befizetni. Azért, hogy a kieső bevétel miatt ne érje nagy hátrány a településeket, a kieső 1%-os adóbevétel ellentételezésére az Államkincstártól 1.390.250 Ft támogatást kaptunk.

Az 1%-ra való adócsökkentést 2022.12.31-vel megszüntették, 2023.01.01-től ismételten a 2 %-os adómértékkel adóznak az adózók.

2022. évben befolyt iparüzési adó bevétel 5.700 E Ft volt, az év végén fennálló hátralék 1.290 E Ft.

Gépjárműadó:

A gépjárművek adóztatása 2021.01.01-től átkerült az állami adóhatósághoz, így már nem itt folyik az ügyintézés ennek az adónemnek. Kizárólag a hátralékként itt maradt adótartozások végrehajtása maradt meg feladatként, de bevételként ezekkel az összegekkel nem lehet számolni a továbbiakban sem, mert ha be is folyik, azt is tovább kell majd utalni a központi költségvetés részére.

Késedelmi pótlék:

Fizetési késedelem és/vagy mulasztás esetén késedelmi pótlék kerül előírásra, melyről az adózók az egyenlegértékesítőikben tájékoztatást kapnak. A 300 Ft alatti tételeket nem kell megfizetniük az adózóknak.

2022. évben befolyt késedelmi pótlék 54 E Ft volt, az év végén fennálló hátralék 667 E Ft.

Bírság:

Adóbevallási kötelezettség késedelme és/vagy elmulasztása miatt kerül kiszabásra, illetve egyéb szabálytalanság elkövetésekor (pl: kutyatartók kötelezettségének elmulasztása miatt)

2022. évben befolyt bírság összege 0 E Ft volt, az év végén fennálló hátralék 15 E Ft.

Talajterhelési díj:

A talajterhelési díj megállapítása a DMRV Zrt. adatszolgáltatása alapján történik. Amelyik ingatlanon van ivóvíz bekötés, ott a felhasznált vízmennyiség alapján, ahol nincs vízbekötés, ott átalány alapján történik a kivetés, 2 m³/fő/hó mértékben.

2022. évben befolyt talajterhelési díj összege 185 E Ft volt, az év végén fennálló hátralék 794 E Ft.

Államigazgatási eljárási illeték:

Az önkormányzati adóhatóságnál kezdeményezett illetékköteles eljárásokban az adózók az előírt illetékeket az önkormányzat illetékbeszedési számlájára fizetik meg, melyekről az adóhatóságnak nyilvántartást kell vezetni, és minden negyedévet követő hónap 10-éig át kell utalnia a Magyar Államkincstár illetékbeszedési számlájára javára.

2022. évben 3.000 Ft illeték került befizetésre.

Idegen bevételek:

Ide tartozik minden, más szervek (pl. rendőrség, kormányhivatal) által megállapított köztartozás (elővezetési ktg, igazgatási szolgáltatási díj, szemétszállítási díj, munkaügyi bírság stb.), melyet az ügyfelek nem fizettek meg az adott szervek részére, így azok továbbították az adóhatóság felé adók módjára történő behajtás végett. A végrehajtott összegek teljes egészében tovább utalandó tételek, így önkormányzat nem részesül ezekből a bevételekből.

Adóhátralékok kezelése:

A felhalmozódott hátralékok között sok a behajthatatlan követelés, ami abból adódik, hogy az adósnak nincs munkaviszonya, börtönben van, rokkantsági vagy családtámogatási ellátásokat kap, vagy más tartozásai miatt a munkabérből való letiltás nem kezdeményezhető.

A hátralékok behajtása céljából több területen foganatosítottunk végrehajtást.

Bankszámláról letiltást több esetben kezdeményeztünk, ami nem mindig vezetett sikerre, fedezethiány miatt. Akinek volt rendszeres jövedelme, vagy ellátása, abból tudtunk végrehajtást foganatosítani. Munkabérből, nyugdíjból való letiltást is kezdeményeztünk, nagy részben sikeres volt a végrehajtás. A végrehajtás év közben folyamatos.

III. Kiadások alakulása

A kiadások kiemelt előirányzatonkénti összegéről rovatonkénti bontásban az *1. mellékletben* adunk tájékoztatást.

- Személyi juttatások 100.306.309 Ft összegben teljesültek.
- Munkaadókat terhelő járulékok 12.677.221 Ft összegben kerültek kifizetésre.
- Dologi kiadások teljesítése 75.077.625 Ft, jellemzően a rezsiköltségeket, a községgazdálkodási feladatok keretében közterületek, járdák, parkok, temető, intézmények karbantartásával, tisztántartásával kapcsolatban felmerült költségeket, közösségi rendezvények kiadásait, közvilágítás, egészségügyi szolgáltatások költségeit, sport, közművelődés, gyermekétkeztetés feladatainak ellátása során felmerült dologi kiadásokat tartalmazza.
- Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4-es rovat) sorában szereplő 6.259.840 Ft teljesítés az önkormányzat szociális rendelete szerint juttatott települési támogatások, valamint a családok részére kiosztott élelmiszersomagok összegéből tevődik össze. A szociális feladatokra kapott keretösszeg felhasználásra került. Ezen keretösszegeből biztosította önkormányzatunk a gyermekétkeztetési feladatok, a szünidei étkeztetés és a szociális tűzifa támogatáson felüli részét, valamint a szociális ágazatban foglalkoztatott személyek alapszolgáltatásra felhasznált költségeinek egy részét.
- Működési célú kiadások, pénzeszköz átadások (K5-ös rovat) teljesítési összege 13.768.750 Ft, melyet a *7. melléklet* részletez.
- Felhalmozási és felújítási kiadások a *5. melléklet* szerinti részletezésben teljesültek.

IV. A hitelállomány alakulása

A beszámolási időszakban hitelt, kölcsönt nem vettünk fel. Jelenleg nincs adósságszolgálati kötelezettségünk.

V. Felhalmozási és fejlesztési feladatok

A csatolt 5. *mellékletben* adunk tájékoztatást a felhalmozási és felújítási feladatok bevételeiről és kiadásairól. A pályázati lehetőségeket önkormányzatunk maximálisan kihasználja. A 2022. évben tervezett, de meg nem valósult fejlesztési feladatok a 2023-es évre kerültek átütemezésre, források függvényében lesznek megvalósíthatók.

VI. Órhalom Község Önkormányzata 2022. évi költségvetésének teljesítése

Az önkormányzat finanszírozása a korábbi évek szerinti elveken történt, központi költségvetési törvény alapján. Intézményeink finanszírozása az intézményi költségvetések szerint történt.

A 2022-es gazdálkodásunkra minden intézményünk és feladatellátásunk terén hatással voltak a nagy mértékű áremelkedések. A lakosságot önkormányzatunk a lehetőségekhez mérten maximálisan segítette a terhek enyhítésében.

Az önkormányzat működőképességének megtartása, valamint a kötelező feladatok ellátása mellett fontos feladat volt a helyi civil, társadalmi szervezetekkel és a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal való együttműködés.

VII. Az Órhalmi Közös Önkormányzati Hivatal 2022. évi költségvetésének teljesítése

Az Órhalmi Közös Önkormányzati Hivatal költségvetését Órhalom Község Önkormányzata Képviselő-testülete, Csitár Község Önkormányzata Képviselő-testülete, Hugyag Község Önkormányzata Képviselő-testülete illetve Iliny Község Önkormányzata Képviselő-testülete képviselő-testületi határozattal fogadták el.

A közös hivatal költségvetése 62.338.044 Ft kiadási módosított előirányzatot tartalmazott. A tényleges teljesített kiadás 61.647.543 E Ft.

A képviselő-testület működéséhez, a helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat gazdasági feladatainak ellátásához, a jegyzőhöz telepített államigazgatási feladatok elvégzéséhez szükséges személyi, tárgyi feltételek biztosításához, a vagyonnekelt ingó-ingatlan vagyon fenntartásához kapcsolódó bevételek és kiadások merülnek itt fel.

A hivatal 8 fő köztisztviselővel és részmunkaidős adminisztrációs, takarító, illetve karbantartó munkatárssal végzi feladatait. A hugyagi kirendeltség elkülönül, a jegyző irányításával önállóan végzi Hugyag Község Önkormányzata ügyviteli feladatait.

A közös hivatal éves költségvetése Órhalom Község Önkormányzata költségvetésének részét képezi. A közös hivatal költségvetésében a legjelentősebb bevételi forrás az önkormányzati hivatalok működésének támogatása, amelyet intézményfinanszírozásként kap meg a hivatal. Az intézmény teljesített bevételei és kiadásai részletezését a 8. *melléklet* tartalmazza. A beszámolási időszakban 46.178.708 Ft személyi jellegű és 5.985.739 Ft járulék költség merült fel. A dologi kiadások 9.248.394 Ft összegben teljesültek, melyek fedezték a közüzemi szolgáltatás díjait, a legszükségesebb anyagbeszerzéseket, szakmai szolgáltatási kiadásokat.

A hivatal épületének rezsiköltségeiből arányosan továbbszámlázásra kerültek a más intézményre eső költségek (családsegítő, könyvtár). Szolgáltatások ellenértékeként bérleti díjak, esküvői díjak, tulajdoni lap és térképmásolatok díjai érkeztek a hivatalhoz.

2022. évben lebonyolításra került az országgyűlési választás és az országos népszámlálás, illetve Hugyag községben időközi önkormányzati választást kellett tartani. Ezen feladatok dologi és személyi kifizetései a közös hivatal költségvetésében jelennek meg.

VIII. Órhalmi Óvoda 2022. évi költségvetésének teljesítése

Az óvodai nevelés, ellátás szakmai-működtetési feladatainak 2022.évi kimutatásáról a *3.melléklet* ad képet.

Az óvodai feladatellátásnál a személyi juttatások összege 13.350.477 Ft volt, a bérek járuléka 1.743.571 Ft. A dologi kiadásokat a rezsiköltség, tisztítószer beszerzés, telefondíj, banki költségek, szakmai anyagbeszerzések, karbantartások teszik ki, összesen 2.249.064 Ft összegben teljesült. Felhalmozási kiadásként egy mosógép és egy klíma berendezés került beszerzésre.

Az étkeztetéssel kapcsolatos kiadások és bevételek az önkormányzatnál, elkülönítetten kerülnek könyvelésre.

IX. Hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17.§ (1) bekezdése alapján az előzetes hatásvizsgálattal a jogszabály előkészítője felméri a jogszabály változás előzetes következményeit. A Tv. 17. § /2/ bekezdése alapján az előzetes hatásvizsgálat keretében az alábbi tényezők vizsgálata szükséges:

Társadalmi-gazdasági hatás: A jelen zárszámadási rendelet-tervezet összeállításakor értékelésre kerültek mindazon feladatok, amelyek az önkormányzat 2022. évi költségvetésének végrehajtását befolyásolták, teljesítését megalapozták. A zárszámadási adatok alapján megállapítható, hogy a 2022. évi költségvetésben kitűzött célok, feladatok teljesültek. A kiadásoknál a takarékoság és ésszerű felhasználás volt a jellemző. Az önkormányzat 2022. évben is hitel felvétele nélkül gazdálkodhatott.

Környezeti, egészségi körülmények: A rendeletben foglaltak végrehajtásának közvetlen egészségügyi, környezetre gyakorolt hatásai nincsenek, a jogszabályok által az önkormányzatok kötelezettségeként meghatározott ágazati feladatokat nem veszélyeztette.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatás: A zárszámadási rendelet-tervezet, mellékletei és szöveges indoklása átfogóan határozták meg a 2022. évi feladatellátásokat, a feladatellátások során felmerülő adminisztratív terheket. Az adminisztráció erősítése abból a szempontból is indokolt, hogy a közpénzek felhasználása még fokozottabban átláthatóbb legyen, illetve, hogy a törvényességi előírásoknak eleget tegyen az önkormányzat.

Egyéb hatás: Nincs.

A rendelet megalkotásának szükségessége: Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 91.§ (1)-(2) bekezdései, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról a 368/2011.(XII. 31.) Kormányrendelet (Ávr.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11) Kormányrendelet alapján a 2022. évi költségvetéséről szóló 1/2022. (III.9.) számú önkormányzati rendelet.

A rendelet megalkotása elmaradása esetén várható következmények:

Ennek elmaradása esetén, az önkormányzat nem tenne eleget törvényi kötelezettségeinek. Ez maga után vonná többek között a normatív állami hozzájárulások esetleges felfüggesztését.

A rendelet alkalmazásához szükséges feltételek: A rendelet-tervezet összeállításának tárgyi, személyi, szervezeti feltételei az Örhalmi Közös Önkormányzati Hivatalánál rendelkezésre álltak.

X. Összegzés

A költségvetési év likviditási problémák nélkül telt el, pénzügyi helyzetünk stabil, azonban folyamatosan ügyelni kellett a takarékos gazdálkodásra. Intézményeink és az önkormányzat működőképességét megtartottuk.

Kérjük a Tisztelt Képviselő-testületet a 2022. évi költségvetési beszámoló megvitatására és a zárszámadási rendelettervezet elfogadására!

Örhalom, 2023. május 22.

Farkas Egon
polgármester

Balla Tímea
mb.jegyző